

Jo Baer – Lynda Benglis – Jutta Koether

Triotentoonstelling 2009

20/6 – 4/10/2009

Jo Baer

In de Oudbouw van het Van Abbemuseum is van 20 juni tot en met 4 oktober 2009 de Triotentoonstelling *Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether* te zien. Het is de vierde keer dat het Van Abbemuseum een dergelijke Triotentoonstelling organiseert, dit keer met solopresentaties van drie generaties kunstenaars: Jo Baer (1929), Lynda Benglis (1941) en Jutta Koether (1958). Wat hen bindt is hun keuze voor 'het schilderen'. Niet het pure schilderen, de niet-verhalende en alleen aan zichzelf refererende schilderkunst, maar een kunstkritische evaluatie van het fenomeen schilderen. In de tien zalen van de monumentale Oudbouw behandelen Baer, Benglis en Koether vanuit verschillende gezichtspunten onderdelen uit de geschiedenis en de huidige praktijk van de schilderkunst. De tentoonstelling in het Van Abbemuseum maakt al snel duidelijk dat zij niet alleen met het medium schilderkunst de schilderkunstige traditie tartten. Vanaf midden jaren zestig tot het heden hanteren de kunstenaars een scala aan media – als video, sculpturen, installaties en teksten - en doen dit ieder op een eigen manier. Deze Triotentoonstelling belicht ieder individueel oeuvre, terwijl de bezoeker tegelijkertijd de potentiële verbanden tussen de posities van de kunstenaars kan verkennen. Het oeuvre van Jo Baer is een kritische dialoog en betreft een reis van het abstract expressionisme via het minimalisme naar haar huidige stijl die geworteld is in metaforen - wat zij 'radicale figuratie' noemt.

Reis door de schilderkunst

"All of the so-called abstract artists always have a tissue of meaning. I always did certainly. . . . I meant layers. I meant boundaries. I meant very specific things always"
(*"Alle zogenaamde abstracte kunstenaars hebben altijd een meerduidige betekenis. Dit was bij mij zeker het geval... ik had een gelaagdheid. Ik stelde grenzen. Ik was altijd heel specifiek"*), Jo Baer, 1987

Jo Baer (Seattle, 1929) is een kunstenaar die woont en werkt in Amsterdam. De tentoonstelling in het Van Abbemuseum volgt de gehele stilistische en ideologische ontwikkeling van Jo Baer als schilder.

Jo Baer, *Zonder titel (Zwarte Ster)*, 1960-1961. Collectie Kröller-Müller Museum, Otterlo

Ze debuteerde in de jaren vijftig met abstract-expressionistisch werk. Tussen 1960 en 1975 maakte Jo Baer schilderijen die verwant waren aan de minimal art. Ze streefde in deze werken naar een volmaakt evenwicht tussen ruimte en afbeelding. Ze creëerde reeksen rechthoekige of vierkante schilderijen, vaak drieluiken met een centraal wit of grijs vlak en smalle zwarte of gekleurde strepen aan de randen. Op het hoogtepunt van haar roem wendde Baer zich af van de abstracte kunst en begon figuratie te bestuderen als een mogelijke manier om de maatschappelijke werkelijkheid te verbinden met de illusie van het schilderij.

In deze tentoonstelling in het Van Abbemuseum zijn de omzwervingen van Baer door de stromingen, scheidslijnen en debatten in de kunst van de afgelopen eeuw duidelijk zichtbaar. Simpel gezegd: op een bepaald moment veranderde ze van gedachten en was ze moedig genoeg om als consequentie daarvan een succesvolle carrière een nieuwe richting te geven. Ze heeft altijd polemische stukken geschreven en gepubliceerd, zoals haar nu beroemde artikel in *Art in America* met de titel *'Ik ben niet langer een abstract kunstenaar'*. In dit artikel voorspelde ze dat het modernistische schilderen zich zou manoeuvreren in een louter formele en naar zichzelf verwijzende doodlopende straat. Baer veroordeelde de neiging van kunstenaars zich in toenemende mate enkel met de formele eigenschappen van het schilderen bezig te houden, ten koste van een bredere intellectuele belangstelling en de noodzaak met de wereld te communiceren. Zoals ze zelf verklaarde: *"Wie het*

discours wil bevorderen schildert en tekent in fragmenten, wat een open avontuur is: je laat een schilderij spreken (wat iets heel anders is dan schilderijen laten spreken over delen van schilderijen van anderen)."

Jo Baer, *Memorial for an Art-World Body (Nevermore)*, 2009. Courtesy de kunstenaar.

Deze solotentoonstelling omspannt een periode van vijftig jaar en plaatst bekende abstracte werken uit Baers oeuvre zoals *Untitled (Black Star) (1967-1961)* of *Vertical Flanking Diptych (Yellow Ochre) (1966-1974)* naast werk dat gebaseerd is op wat zij zelf radicale figuratie noemt. Het werk loopt vanaf de jaren zeventig tot aan haar onlangs voltooide *Memorial to the Art World Body (Nevermore) (2009)*. Het is de eerste keer dat dit allernieuwste schilderij te zien is. Het bevat elementen van wat ze een alternatief zelfportret noemt. In dit nieuwe schilderij heeft ze door andere kunstenaars (onder wie John Wesley en Bruce Robbins) gemaakte beelden van zichzelf opgenomen, die ze, zoals ze zelf suggereert, wellicht 'terugsteelt' door ze opnieuw te schilderen.

Conservator

De tentoonstelling van Jo Baer, onderdeel van de Triotentoonstelling *Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether*, is samengesteld door Annie Fletcher.

Jo Baer, *Altar of the Egos (Through a Glass Darkly)*, 2004. Collectie Kröller-Müller Museum, Otterlo.

Blend special Jo Baer - Lynda Benglis - Jutta Koether

In samenwerking met Blend magazine wordt een speciale uitgave verwezenlijkt waarbij het idee van een traditionele tentoonstellingscatalogus naar een hoger plan wordt getild. In plaats van een resumé van het tentoongestelde werk van de kunstenaars, staat de uitgave in het teken van special vervaardigde interviews, fotoshoots en kunstwerken geïnspireerd door het oeuvre van het drietal. De speciale uitgave is te koop vanaf de opening en tijdens de expositie. Ook is de uitgave los verkrijgbaar in de winkel. Verkoopprijs €5,95

Van Abbemuseum

Bilderdijklaan 10
Eindhoven

Openingstijden

Dinsdag t/m zondag 11.00-17.00 uur

Donderdag 11.00-17.00 uur

Op donderdagen is het museum geopend tot 21.00 uur en is de toegang gratis vanaf 17.00 uur.

Toegang

Volwassenen: € 8,50

Groepen van 15 of meer, 65 plussers: € 6

Studenten, CJP houders: € 4

donderdagavond van 17.00-21.00: gratis toegang (t/m 31/10/09)

Kijk voor meer informatie op www.vanabbemuseum.nl

Voor redactie

Meer informatie en afbeeldingen kunnen worden gedownload op:

www.vanabbemuseum.nl/press

Of neem contact op met:

Ilse Cornelis, Marketing & Communicatie

tel: +31 (0)40 238 1019

mob: + 31 (0)6 12995794

i.cornelis@vanabbemuseum.nl